

ajuntament de palafrugell
arxiu municipal
servei de gestió documental i arxiu

Fons Teresa Carbó Comas

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

Codi de referència

AMP (Arxiu Municipal de Palafrugell)

Nivell de descripció

Fons

Títol

Fons Teresa Carbó Comas

Data(es)

1920-1999

Volum i suport

0'13 m/l (1 unitat d'instal·lació).

ÀREA DE CONTEXT

Nom del productor

Teresa Carbó Comas

Història del productor

Teresa Carbó Comas va néixer a Begur el 1908 però ja de ben petita es traslladà amb la família a Palafrugell, on va passar la infantesa i part de la

joventut. Es va iniciar en l'esperantisme durant la dictadura de Primo de Rivera. Es va casar civilment l'any 1928 amb Esteve Morell, i ells dos varen ser fundadors d'una escola esperantista a Barcelona, on vivien, en el marc de la cooperativa La Flor de Maig.

Teresa Carbó va militar en el Bloc Obrer Camperol i en el POUM, i va contribuir a organitzar el Socors Roig; anava als hospitals i ajudava en diferents tasques. La Teresa va ser la darrera militant del POUM que va veure viu Andreu Nin, detingut després dels fets de Maig de 1937. Ella mateixa va estar tres mesos i mig detinguda, primer a l'hotel Falcón i després a la presó de dones. El seu marit, afiliat a la UGT, també va ser detingut. El 1939 es van exiliar a França, a Toulouse. Allà la Teresa va col·laborar amb la Resistència; hi ha constància que casa seva era un lloc d'estada pels membres que treballaven en la xarxa d'evasió, formava part del *Grup Martin* (grup dirigit per Josep Rovira, àlies *Martin*). Acabada la Segona Guerra Mundial varen marxar amb el fill petit, Heleni, a Amèrica del Sud (el gran, Llibert, es va quedar a França). Varen viure a Santa Cruz (Bolivia) i a Sao Paulo (Brasil) i finalment varen tornar a França i es varen instal·lar a París. Vídua (Esteve Morell va morir l'any 1968) i ja jubilada, la Teresa va venir a viure a Palafrugell (anys setanta-vuitanta), on ja portava anys venint els estius. Als 80 anys es va traslladar a una residència a Le Soler, prop de Perpinyà, on va morir el 17 d'octubre de 2010.

Història arxivística

La documentació va ser conservada per la mateixa Teresa Carbó fins a la seva mort, quan els seus hereus en van fer donació a l'Arxiu Municipal de Palafrugell

Dades sobre l'ingrés

Ingressos 82/1998, 18/1999 i 4/2011, aprovat per Junta de Govern Local amb data 10 de febrer de 2010.

ÀREA DE CONTINGUT I ESTRUCTURA

Abast i contingut

Fons a on destaquen els certificats que proven la implicació de la Teresa Carbó en les xarxes d'evasió durant la Segona Guerra Mundial a França. Destaca també la correspondència amb antics membres del POUM.

Sistema d'organització

S'ha mantingut la mateixa organització amb què va arribar el fons a l'AMP.

1. Documentació personal
2. Correspondència
3. Hemeroteca
4. Biblioteca
5. Imatges

Informació sobre avaluació, tria i eliminació

La documentació és de conservació permanent.

Incrementos

No es preveuen increments.

ÀREA DE CONDICIONS D'ACCÉS I ÚS

Condicions d'accés

L'accés a la documentació del fons és públic.

Condicions de reproducció

Les reproduccions de documentació es regiran segons la normativa del Reglament del Servei d'Arxiu Municipal de l'Ajuntament de Palafrugell.

Llengües i escriptures dels documents

Les llengua predominant és el francès. El fons inclou documents en castellà, català, portuguès i esperanto.

Característiques físiques i requeriments tècnics

En general els documents que formen la unitat de descripció es troben en bon estat.

Instruments de descripció

S'ha elaborat un inventari del fons realitzat per Núria Casellas, amb direcció de M. Concepció Saurí l'any 2012.

ÀREA DE DOCUMENTACIÓ RELACIONADA

Existència i localització dels originals

Els originals de la unitat de descripció es troben a l'Arxiu Municipal de Palafrugell.

Documentació relacionada

Fotografia 6814 (3.5.4.), AMP Col·lecció Rosa Busquets.

Altres fons personals d'exiliats conservats a l'AMP: Ramir Bruguera, Rosa Laviña, Josep Salvador Puignau.

Bibliografia

EDO PUERTAS, Josep. *Andreu Cortines Jaumot. Cooperativisme i llibertat nacional*. Col·lecció Cooperativistes Catalans, 26. Cossetània Edicions. 2015.

GAITX MOLTÓ, Jordi. *L'exili del Baix Empordà al 1939*. XVI Premi Pere Lloberas. La Bisbal d'Empordà. 2007. pàg. 294.

MITRANI, Therese. *Service d'évasion*. Editions Continents. París. 1946.

PAGÈS BLANCH, Pelai. PÉREZ PUYAL, Alberto. *Aquella guerra tan llunyana i tan propera (1936-1939). Testimonis i records de la Guerra Civil a Catalunya*. Pagès editors. Lleida. 2003.

www.fundanin.org

ÀREA DE NOTES

Notes

Teresa Carbó dóna el seu testimoni al documental *Operació Nikolai* de Dolors Genovés (emès a TV3,1992).

En una de les fotografies aportada per Teresa Carbó (N.3263) hi apareixen Rosa Laviña i Pere Vaqué al 1941.

ÀREA DE CONTROL DE LA DESCRIPCIÓ

Autoria i data(es)

Descripció realitzada per Núria Casellas i Noguer. Descripció finalitzada el desembre de 2012 i actualitzada el setembre de 2015.

Fonts

Inventari del Fons Teresa Carbó Comas

Regles o convencions

Norma de Descripció Arxivística de Catalunya (NODAC). Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Subdirecció General d'Arxius i Associació d'Arxivers de Catalunya, 2007.